

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 13.05.1974, sp. zn. 6 Tz 39/74, ECLI:CZ:NS:1974:6.TZ.39.1974.1

Číslo: 40/1974

Právní věta: I. Soud není oprávněn měnit rozsah povinností a omezení stanovených v ustanovení § 2 odst. 1 zák. č. 44/1973 Sb. a postihujících osobu, již byl uložen ochranný dohled.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 13.05.1974

Spisová značka: 6 Tz 39/74

Číslo rozhodnutí: 40

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Ochranný dohled

Předpisy: 44/1973 Sb. § 2 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 40/1974 sb. rozh.

I. Soud není oprávněn měnit rozsah povinností a omezení stanovených v ustanovení § 2 odst. 1 zák. č. 44/1973 Sb. a postihujících osobu, již byl uložen ochranný dohled.

II. Odvolací soud může i z podnětu odvolání podaného jen ve prospěch obžalovaného změnit výrok o ochranném dohledu v neprospěch obžalovaného. Poněvadž ochranný dohled je druhem ochranného opatření, neplatí zde zákaz reformace in peius (§ 259 odst. 4 tr. ř.).

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 13. 5. 1974 sp. zn. [6 Tz 39/74](#).)

K stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem ČSR Nejvyšší soud ČSR zrušil usnesení krajského soudu v Brně ze dne 13. 12. 1973 sp. zn. 8 To 532/73, pokud jím byl ponechán v platnosti výrok o ochranném dohledu v rozsudku okresního soudu Brno - venkov ze dne 19. 10. 1973 sp. zn. 2 T 250/73 a odvolání obviněného J. V. proti tomuto rozsudku bylo zamítnuto, zrušil dále v cit. rozsudku okresního soudu Brno - venkov výrok o ochranném dohledu a obžalovanému J. V. uložil podle § 4 odst. 2 a § 3 odst. 1 zák. č. 44/1973 Sb. ochranný dohled v rozsahu § 2 odst. 1 cit. zák. na dobu jednoho roku.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu Brno - venkov ze dne 19. 10. 1973 sp. zn. 2 T 250/73 byl obviněný J. V. uznán vinným trestným činem podvodu podle § 250 odst. 1 písm. a) tr. zák. a odsouzen podle § 250 odst. 1 tr. zák. k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání dvou roků. Podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák. byl pro výkon uloženého trestu odnětí svobody zařazen do druhé nápravně výchovné skupiny. Podle § 3 odst. 1, § 4 odst. 2 zák. č. 44/1973 Sb. byl mu uložen ochranný dohled za podmínek stanovených v § 2 odst. 1 písm. a), b) zák. č. 44/1973 Sb.

Podle zjištění tohoto rozsudku se obviněný trestného činu podvodu podle § 250 odst. 1 písm. a) tr. zák. dopustil tím, že od 3. 5. 1973 do 26. 6. 1973 na různých místech Brna vylákal od 12 občanů peněžité obnosy v celkové hodnotě přes 1900 Kčs.

Proti tomuto rozsudku, který nabyl právní moci dne 13. 12. 1973, bylo krajským soudem v Brně zamítnuto podle § 256 tr. ř. odvolání obviněného, podal generální prokurátor ČSR stížnost pro porušení zákona. Uvádí v ní, že soud nepostupoval správně, jestliže obviněnému J. V. uložil podle § 3 odst. 1, § 4 odst. 2 zák. č. 44/1973 Sb. ochranný dohled na jeden rok pouze za podmínek uvedených v § 2 odst. 1 písm. a), b) cit. zák. V daném případě soud omezil zákonem stanovenou náplň ochranného dohledu, aniž byl k tomu oprávněn. Porušil proto zákon v ustanovení § 2 odst. 1 zák. č. 44/1973 Sb. o ochranném dohledu.

Krajský soud, který na základě odvolání obviněného přezkoumal napadený rozsudek okresního soudu, toto pochybení nenapravit.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. na podkladě stížnosti pro porušení zákona správnost všech výroků napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, jež mu předcházelo a shledal, že zákon byl porušen.

Zákon o ochranném dohledu upravuje ochranný dohled jako institut trestního práva. Ochranný dohled jako ochranné opatření je jedním z prostředků, které slouží k dosažení účelu trestního zákona. Má tedy plnit všeobecně posláním ochranných opatření, to znamená poskytovat ochranu zájmům společnosti a jejích členů a přispívat k výchově občanů. Ochranný dohled má ovšem specifickou povahu a zaměření, protože jeho účelem je jednak posílení ochrany společnosti před protispoločenskou činností osob zvláště narušených, jednak dovršení nápravy odsouzených.

Podmínky, za nichž soud ukládá ochranný dohled, jsou stanoveny v § 4 odst. 1, odst. 2 zák. o ochranném dohledu.

Obsah ochranného dohledu tvoří povinnosti a omezení uvedené v § 2 cit. zák. Jde o opatření stanovená tak, aby jejich výkon umožnil dosažení ochranného dohledu.

Ustanovení § 2 odst. 1 zák. o ochranném dohledu vypočítává povinnosti a omezení, které se uplatní v plném rozsahu u každé osoby, na kterou se dohlíží, a soudu nepřisluší právo na těchto povinnostech a omezeních cokoliv měnit nebo jejich rozsah zužovat.

V odstavci 2 cit. ustanovení je obsažen další okruh povinností a omezení, které soud může odsouzenému uložit, pokud je shledá potřebnými k dosažení toho, aby odsouzený po propuštění na svobodu vedl řádný život pracujícího člověka.

Okresní soud Brno - venkov sice správně došel k závěru, že u obviněného jsou splněny podmínky pro uložení ochranného dohledu, stanovené v § 4 odst. 2 zák. o ochranném dohledu, ale nesprávně si vyložil znění ustanovení § 2 odst. 1 cit. zák., když omezil ochranný dohled pouze na povinnosti stanovené v písm. a) a b) cit. ustanovení.

Tuto vadu rozsudku okresního soudu Brno - venkov mohl a měl odstranit krajský soud v Brně, který

jednal o odvolání obviněného. Jestliže totiž ochranný dohled je druhem ochranného opatření a zákaz reformace in peius (§ 259 odst. 4 tr. ř.) se vztahuje jen na trest, nepřekáželo nic odvolacímu soudu, aby uvedené pochybení soudu prvního stupně napravil i tehdy, jestliže jednal pouze z podnětu odvolání obviněného.